

ZPRAVODAJ Týniště nad Orlicí

NOSTALGICKÉ KOČÁRKY

Červen 2014

53. ročník

AŽ SE PRÁŠÍ ZA KOČÁRKEM

Hned prvním květnovým dnem zahájila činnost nová týništská kulturní expozice. Po Galerii Jaroslava Dostála je to v krátké době další úctyhodný počín, který si zaslouží obdiv. V nově rekonstruovaných prostorech prvního patra domu č.p. 234 na náměstí otevřelo občanské sdružení Podnikatelský klub Orlicko a Podorlicko úžasně stylově pojatou reprezentativní výstavu historických kočárků, jaká nemá široko daleko konkurenci. Výstavou vás provede a podrobný výklad podá její kurátorka Ing. Jana Galbičková. Jsou zde k vidění jak opravdu vzácné exempláře staré více jak sto let, tak i vozidla, která všichni ještě pamatují. Jedná se přeci jenom o první dopravní prostředek života každého z nás a je nesmírně krásné spatřit jeho dlouhý vývoj a mnoho zajímavých modelů. Jelikož jsem chlap a z mých úst je nemotorně komentovat tuto miminkovskou oblast poněkud úsměvné, přenechám to odbornému výkladu samotné kurátorky při osobní návštěvě každého z vás přímo v expozici, kterou doplňují i

vlastní webové stránky www.muzeumkocarku.cz

Každé město potřebuje přilákat turisty a návštěvníky, k čemuž poslední dva počiny Jany Galbičkové a již zmíněné soukromé galerie Štěpána Tomašíka rozhodně přispěly. Budu vždy jako člověk i zastupitel podporovat i další nově vznikající týništská sdružení v jejich práci - dělají to nejen pro nás dospělé, ale především pro naše děti. Je důležité dát šanci dětem příjemnou a nenásilnou formou poznat dobu našich babiček a dědečků, dobu kdy nebyly počítačové hry a televize a pomoci jim pochopit místo a město, ve kterém v současné době žijí.

Začal jsem, až se práší za kočárkem, čímž jsem přeneseně myslel, že přeji Muzeu historických kočárků úspěšnou sezonu i mnoho dalších let na poli kulturního života.

Text a foto zde i na titulní straně Libor Koldinský.

USNESENÍ č. 79 z jednání Rady města Týniště nad Orlicí konané dne 28.4.2014

A) Schvaluje

- 1. Termín koncertu při příležitosti stoletého výročí města na den 28.06.2014.
- 2. Podmínky vyhlášení záměru na nový pronájem Dělnického domu, včetně kina, v souvislosti s ukončením dlouhodobého pronájmu výše uvedeného restauračního zařízení.
- 3. Vystavení objednávky na nákup 10 ks medailí od firmy ADVERTA na ocenění občanů, při příležitosti stoletého výročí povýšení obce na město.
- 4. Vystavení poukázky ve výši 500 Kč pro dárcu krve (80 odběrů) k odběru zdravotnického zboží při příležitosti ocenění dárců krve dne 13.5.2014.
- 5. Prodloužení pronájmu bytu č.3 v č.p.400 pro paní Ivetu Čonkovou do 30.06.2014 za podmínky odstranění nedostatků uvedených v zápisu z kontroly užívání bytu ze dne 23.04.2014 (viz podmínky v dopisu Rady města adresované paní Čonkové).
- 6. Výpůjčku části pozemku p.č.234/1 v k.ú. Týniště nad Orlicí, před provozovnou Montana, Mírové náměstí 233, o velikosti cca 1,60 m x 4,60 m za účelem provozování občerstvení - restaurační předzahrádky na dobu od 01.05.2014 do 30.09.2014 (poplatek za užívání této části pozemku v souladu s vyhláškou č.10/2003 - 6.120 Kč.)
- 7. Přístup do evidence jízdních kol CEREK pro Městskou policii za poplatek 1000 Kč/rok. Toto umožní vyhledávání ukradených kol registrovaných do systému občany Týniště nad Orlicí.
- 8. Odpověď na dopis pana Milana Kopeckého, která bude zaslána doporučeně.
- 9. Pronájem volného bytu č. 2 (2 + 1) v ulici T. G. Masaryka 400 panu Jandovi Michalovi na období od 1.5.2014 do 31.10.2014.
- 10. Pronájem volného bytu č. 7 (1 + 1) v domě č.p. 485 v ulici Havlíčkova panu Vaňkovi Filipovi na období od 1.5.2014 do 31.7.2014.
- 11. Rozpočtová opatření č. 1 - 3/2014.
- 12. Smlouvu na zpracování dotační žádosti se společností Czechia - Moravia, spol. s r.o., na zateplení Mateřské školky - U Dubu.
- 13. Doporučení pro ZM, aby se město podílelo na spolufinancování případné dotace, o níž ještě v dubnu 2014 požádá Sportovní klub za účelem rekonstrukce fotbalového hřiště v Olšině.
- 14. Účetní závěrku příspěvkové organizace Mateřská školka - Město za rok 2013, včetně výsledku hospodaření ve výši 13.451,03 Kč a jeho vypořádání přidělem do rezervního fondu organizace.
- 15. Mateřské škole - Město Týniště nad Orlicí převod částky 70 000 Kč z rezervního fondu do fondu investičního (FRM) a následně čerpání investičního fondu (FRM) do výše 128 000 Kč na nákup interaktivní tabule.
- 16. Účetní závěrku příspěvkové organizace Mateřská školka - U Dubu za rok 2013, včetně výsledku hospodaření ve výši 41.544,83 Kč a jeho vypořádání přidělem do rezervního fondu organizace.
- 17. Mateřské škole U Dubu čerpání částky 35 000 Kč z rezervního fondu na nákup povlečení a ručníků.
- 18. Účetní závěrku příspěvkové organizace Kulturní centrum Týniště nad Orlicí za rok 2013, včetně výsledku hospodaření ve výši 10.151,04 Kč a jeho vypořádání přidělem do rezervního fondu organizace.
- 19. Účetní závěrku příspěvkové organizace Základní škola Týniště nad Orlicí za rok 2013, včetně výsledku hospodaření ve výši 8.692,17 Kč a jeho

vypořádání přidělem do rezervního fondu organizace.

- 20. Smlouvu na umístění telekomunikačního zařízení na strojovně výtahu v č.p. 950, Týniště nad Orlicí s firmou SpeedFree, s.r.o.
- 21. Odstoupení od smlouvy o poskytnutí dotace ze dne 23.5.2013.
- 22. Zvýšení kapacity na umístění dětí v Mateřské školce - Město ze stávajícího počtu 127 na 132 míst od 1.9.2014.

B) Zamítá

- 1. Finanční příspěvek pro příspěvkovou organizaci Oblastní charita Pardubice.

C) Bere na vědomí

- 1. Zápis č. 25 z porady komise školství a kultury MěÚ Týniště nad Orlicí ze dne 7.4.2014.
- 2. Protokol o provedené veřejnosprávní kontrole v Kulturním centru Týniště nad Orlicí ze dne 25.3.2014

D) Ukládá

- 1. Zajistit znalecký posudek na ocenění zařízení bytu v majetku města č. 10 v č.p. 536.
Termín: Ihned
Odpovídá: Rudolf Palán
- 2. Řediteli KC zajistit nápravné opatření k odstranění závad zjištěných při veřejnosprávní kontrole a informovat o nich radu města v termínu do 15.5.2014.
Termín: 15.5.2014
Odpovídá: Libor Stolín
- 3. Zařadit do jednání ZM žádost o prodej pozemku par. č. 2015/51 v k.ú. Týniště nad Orlicí pro p. *** za cenu 150 Kč/m² + poplatky s prodejem spojené.
Termín: Jednání ZM
Odpovídá: Ing. Jan Paštika
- 4. Zařadit do jednání ZM výpůjčku prostor č.p. 646 Městského bytového podniku (sklad + kancelář) pro neziskovou organizaci Spolek přátel města Týniště nad Orlicí od 1.7.2014.
Termín: Jednání ZM
Odpovídá: Ing. Jan Paštika

Ing. Jaroslav Matička
starosta

Pavel Nadrchal
místostarosta

USNESENÍ č. 80 z jednání Rady města Týniště nad Orlicí konané dne 12.05.2014

A) Schvaluje

- 1. Podepsání smlouvy s vítězem výběrového řízení firmou Stavitelství DS, s.r.o., Rychnov nad Kněžnou na realizaci projektu "Rekonstrukce nádražní ulice Týniště nad Orlicí" za celkovou cenu 3 387 474 Kč včetně DPH a ukládá starostovi města podepsat smlouvu o dílo.
- 2. Účetní závěrku příspěvkové organizace Dům dětí a mládeže Týniště nad Orlicí za rok 2013, včetně výsledku hospodaření ve výši 236,26 Kč a jeho vypořádání přidělem do rezervního fondu organizace.
- 3. Účetní závěrku příspěvkové organizace Městská knihovna Týniště nad Orlicí za rok 2013, včetně výsledku hospodaření ve výši 25.603,92 Kč a jeho vypořádání následujícím způsobem: přidělem do rezervního fondu ve výši: 22.603,92 Kč, přidělem do

fondu odměn organizace ve výši: 3 000 Kč. Daňovou úsporu za rok 2013 do rezervního fondu organizace ve výši: 3093 Kč.

- 4. Účetní závěrku příspěvkové organizace Geriatrické centrum Týniště nad Orlicí za rok 2013, včetně výsledku hospodaření ve výši 22.567,78 Kč a jeho vypořádání následujícím způsobem: přidělem do rezervního fondu ve výši: 12.567,78 Kč, přidělem do fondu odměn organizace ve výši: 10.000 Kč.
- 5. Rozpočtová opatření č. 4 - 5/2014.
- 6. Dodatek č.1 ke Smlouvám o nájmu - kotelna U Dubu a kotelna Střed uzavřené dne 30.09.2013 z důvodu přechodu vlastnictví strojního vybavení kotelny na město.
- 7. Pronájem prostoru v zahradním přístřešku v prostoru Mateřské školky U Dubu na základě zaslání žádosti.
- 8. Finanční krytí dodávky scénického osvětlení a ozvučení za níže uvedené podmínky: Odsouhlasení dodávky projektantem a po dodávce zařízení bude toto uskladněno dle návrhu dodavatele v bodu 1b, 2 a 3 - s tím, že bude fakturováno do výše 90 % nabídkové ceny, zcela v souladu s platnou smlouvou a o celé záležitosti bude předem sepsána relevantní smlouva, která by ošetřila přechod vlastnictví nezabudovaných prvků na investora ihned po jejich dodání a zaplacení faktury ve výše uvedené výši a dále by řešila délku záruky nikoliv od dodání tohoto zařízení, ale až od předání hotové části díla tak, jak je ve smlouvě. Tuto smlouvu požadujeme třístrannou (s tím, že tuto záruku vůči investorovi bude držet i Dencefloor)

B) Zamítá

- 1. Nabídku systému záchranných bodů od firmy Sygis, s.r.o.
- 2. Finanční příspěvek pro Nakladatelství, s.r.o., Koněvova 141, 13000 Praha 3, ve věci vydání příručky první pomoci.

C) Bere na vědomí

- 1. Zápis z Finančního výboru Zastupitelstva města ze dne 04.05.2014.
- v2. Nápravné opatření přijatá v kulturním centru zjištěných při veřejnosprávní kontrole dne 25.3.2014.

D) Ukládá

- 1. Zařadit do jednání ZM žádost o prodej pozemku par. č. 2015/57 o výměře 22 m² v k. ú. Týniště nad Orlicí pro *** za cenu 150 Kč/m² a poplatky s prodejem spojené.
Termín: Jednání ZM
Odpovídá: Ing. Jan Paštika
- 2. Starostovi města jednat a firmou Audisbus, s.r.o., ve věci zřízení zastávky mezi č.p.921 a 922 v sídlišti U Dubu.
Termín: 26.5.2014
Odpovídá: Ing. Jaroslav Matička

Ing. Jaroslav Matička
starosta

Pavel Nadrchal
místostarosta

Tento dokument má pouze informativní charakter. Některé údaje jsou z dokumentu vypuštěny s ohledem na zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění. Originál usnesení je k nahlédnutí v kanceláři tajemníka MěÚ Týniště nad Orlicí.

Nestíhám

Tohle slovo je v moderním slovníku protřepáváno hlava nehlava horem pádem ve všech časech, pádech i rodech. Hemží se jím sms zprávy i e-maily. Je skrytý v aktech odsouzení

madících se stozích papírů, je přítomno v kancelářích, na úřadech, v obchodech i domácnostech. Provází sprinty na dopravní prostředky, probdělé noci před uzávěrkami, je skrytý obsažené ve slovech "promiň" i ve sporné větě "přijdu dýl". Je to národní tradice, mantra současnosti, součást našich životů, rutina.

Jste obětí či otrokem času? Stále častěji říkáte "nestíhám"? Slyším to slovo denně v různém podání. Já to nakonec shrnul a definoval takto - nestíhám žít, zastavte kvůli mně svět. Ano, i mě to přijde směšné, ale neměl jste už někdo také takový pocit? Že nám něco neustále utíká, protéká mezi prsty, že je příliš mnoho věcí, které chceme a zákonitě nemůžeme všechny stihnout. Nemáte tedy pocit, že už se vlastně rodíme s tím, že nestíháme? Chceme více cestovat, více se učit, víc pracovat, víc sportovat, víc se věnovat blízkým, i víc spát, víc odpočívat, víc,

KONEČNĚ BUDEŠ MÍT KLID NA PRÁCI, PO KTERÉM JSI TOLIK VOLAL.

pokrok a technika rychlejší než my, si nevšímáme podstatných detailů, které jsou mnohdy tak nepatrné, než skutečnosti nanejvýš zřejmé. V době, kdy už maličkosti nejsou radostmi, jen nicotnými doplňky štěstí, jsme v mnoha případech zmatečně ochotni se ulítat. A nemusí to být ani kvůli materiálnímu prospěchu, i když ten u většiny převažuje. Chceme udělat spoustu věcí, ale zjišťujeme, že se nám nedostává času.

Jenže ono to není ve spoustě případů skutečným nedostatkem toho zpropadeného času. Ruku na srdce, nebude to taky v organizaci času, nebo v obyčejném přiznání si, že na to či ono

ceněného, prostě chudáka. Asi to na někoho platí a polituje, či dá více času a často i peněz. Možná i proto se z toho obyčejného slovíčka stává fenomén.

Já osobně mám na to prozaický názor. Nic nikdy tak nehoří, nic se nemá jíst horké, nemá cenu bláznit. Stačí si trochu udělat pořádek v osobním času. Kdo toho nakonec stihne víc? Ten, kdo zmateně pobíhá sem a tam, nebo ten, kdo rozvázně kráčí za konkrétním cílem, umí si plánovat čas? Odpověď je jednoznačná. Třeba, než se začnete věnovat nové činnosti, rozhodněte se, kterou činnost ze stávajících přestanete provozovat. Nelze se věnovat novým činnostem, aniž byste opustili

Antistresová souprava

**ZDE
UDEŘITI
HLAVOU**

Návod k použití:

- 1.) ... pověs na zed'
- 2.) ... a hled', ... ted' ...
- 3.) ... postupovati dle pokynů v kruhu
- 4.) ... a opakovati dle potřeby, až do:
... ustoupení stresů, jakéhokoli druhu !

zkoušek na nejzazší termín, v nekonečném zastrkávání vypadávajících kostlivců zpět do skříní, v zemetání smetí pod postel, v hro-

víc, víc...! Ono to ale asi bude popravdě tak trochu jinak.

Každému určitě přijde na mysl, že ten život čím dál zrychluje. V době, kdy je

nemám a nestačím nebo to vůbec neumím. Kolikrát slyším: "Jak to všechno stihneš? Já bych tohle všechno nezvládl. Víš, než začnu něco dělat, tak ještě udělám tohle a tamto, uvařím si kávu, zavolám kámošovi, kouknou na facebook. No a potom je už poledne a nestojí za to, nějakou práci začít..." Zdá se vám to povědomé? Děláte všechno možné, jenom ne to důležité a naléhavé. Mnozí si nevědí dobře práce ani sloužícího zdraví. Samozřejmě, že ne všichni, nic nebagatelizují.

Jasněže je jednodušší říci kouzelné "nestíhám" a dělat ze sebe nepostradatelného, přepracovaného, nedo-

činnosti staré. Obecně lidé říkají, že plánování je zbytečné, že je vždy stejně všechno jinak. Ovšem při správném plánování zvládnete více úkolů za méně času. Ale na tohle téma by se určitě nechalo mentorovat doaleluja.

Uzavřu dnešní úvodník takovým pochopením, že nemůžu být nejkrásnější, nejchytřejší, nejrychlejší, nejsilnější, nespasím celý svět, ani nezískám Nobelovu cenu Dokonalého chlapa. Mohu ale zkusit být nejšťastnější a nejspokojenější. Protože celý svět, který na mě tlačí, je jen uvnitř mé hlavy. A s tou si to musím srovnat.

Libor Koldinský - šéfredaktor

Městská knihovna v Týništi nad Orlicí Vás srdečně zve na výstavu

DAGMAR ŠMÍDOVÉ KARELL

PRŮŘEZ TVORBOU

Obrazy z Britské Kolumbie

Geometrická abstrakce

Má Vlast

Vernisáž se koná ve čtvrtek 5. června 2014 v 17 hodin ve výstavním sále Městské knihovny

Vernisáž uvede kunsthistorička PhDr. Alena Šafrová

Hudební vystoupení: ZUŠ Týniště nad Orlicí

Výstava je otevřena pondělí, středa, čtvrtek 9 – 12, 13 -17 hodin, ukončení výstavy 26. června 2014

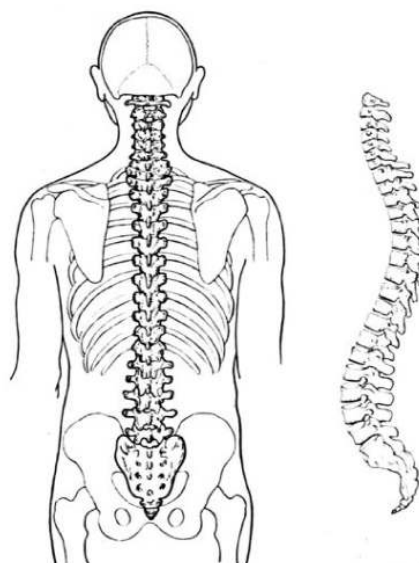
Městská knihovna Týniště nad Orlicí

zve širokou veřejnost na přednášku, která se koná

**ve čtvrtek 19. června 2014 od 17.00 hodin
ve výstavním sále Městské knihovny**

Některé základní informace o bolestech zad (MUDr. Jiří Hochmann)

Téměř každého někdy bolí záda
– někoho více a někoho příliš.
Každý s těmito bolestmi zápasí
podle toho, jaké má o nich
znalosti. Dokonce i pouhá hrubá
představa může být užitečná.
Cílem uvedené přednášky je
posílit kvalitu těchto znalostí u
běžného občana o další užitečný
krůček. Nejde o přednášku pro
odborníky v léčbě těchto bolestí.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea:

94 let	František Chaloupka
91 let	Marie Škopová Františka Zahradníková
90 let	Ladislav Vajgl Miroslav Marek
85 let	Miroslav Černý Václav Zemánek
80 let	Vladimír Horák Vladimír Trvrz Karel Prošvic Anna Vaňková Vlasta Šálová

Vítáme na světě:

Mikeš Novotný
Dominik Filek
Barbora Ježková
Štěpán Radčenko
Tomáš Slanika
Aleš Brandejs
Adam Vík

Rozloučili jsme se:

Jaromír Vanický (85)
Věra Forejtková (87)

PODĚKOVÁNÍ

■ Chci touto cestou poděkovat panu Nadrchalovi a radě města za rychlé projednání a realizaci podnětu - umístění zákazových tabulek u parčíku bývalé zahrady mateřské školky na sídlišti U Dubu.

Je nyní na lidech, kteří vlastní psy, zda tyto zákazové tabulky budou respektovat.

Město v dané chvíli udělalo to, co mohlo.
Děkuji.

**Hedvika Havlová,
Týniště nad Orlicí**

KULTURNÍ POZVÁNKY

DIVADLO

Pátek 13. června, 18:00 hodin, sál městského kina

"Hokus Pokus"

Závěrečné představení žáků literárně-dramatického oboru
Pořádají ZUŠ a SRPZUŠ

KONCERT

Pondělí 9. června, 18:00 hodin, sál ZUŠ

Žákovský koncert žáků hudebního oboru spojený s výstavou prací žáků výtvarného oboru

Pořádají ZUŠ a SRPZUŠ

Pondělí 16. června, 18:00 hodin, sál ZUŠ

Žákovský koncert žáků z klavírní třídy paní učitelky Mileny Vernerové spojený s výstavou prací žáků výtvarného oboru

Pořádají ZUŠ a SRPZUŠ

Úterý 17. června, 18:00 hodin, sál ZUŠ

Žákovský koncert žáků z klavírní třídy paní učitelky Mileny Vernerové spojený s výstavou prací žáků výtvarného oboru.

Pořádají ZUŠ a SRPZUŠ

Pondělí 23. června, 18:00 hodin, sál ZUŠ

"Mach a Šebestová v hudebním světě"

Absolventské představení žáků 5. ročníku hudební nauky
Pořádají ZUŠ a SRPZUŠ

VÝSTAVY

Neděle 22. června, 6:00 - 10:00 hodin, areál chovatelů Bobkárna

PTAČÍ TRH + trh králíků, holubů a drůbeže

Pořádá ČSCH Týniště nad Orlicí.

JINÉ AKCE

Sobota 7. června, od 15:00 hodin, areál chovatelů Bobkárna!!!

19. mezinárodní týništský swingový festival Jardy Marčíka 2014

Největší kulturní akce našeho města.

Program:

Black Buřňos

Carmina alta a Zakoplaho swing band

Black Band - ZUŠ J.Kociana Ústí nad Orlicí

Swing Sextet Náchod a Eva Emingerová

McGlashan-Tsuchida-Hobzek Trio (Kanada, Japonsko, ČR)

F-dur Jazzband a Zuzana Sapárová, Zlín

Koncert v barvách SeMaForu - Praha

Mladý týništský big band a ... Ondřej Ruml

Band - a - SKA, Týniště nad Orlicí

Vstupné:

celodenní 200 Kč

studentské - ISIC 100 Kč

KULTURNÍ POZVÁNKY

JINÉ AKCE

Neděle 8. června, 14:00 hodin, sál hotelu Orlice
Taneční odpoledne pro nejen dříve narozené
K poslechu a tanci hraje kapela Filipa Koláře.
Pořádá Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí.

Neděle 22. června, 14:00 hodin, sál hotelu Orlice
Taneční odpoledne pro nejen dříve narozené
K poslechu a tanci hraje kapela Filipa Koláře.
Pořádá Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí.

VYSTOUPENÍ ORCHESTRŮ ZUŠ:

7. červen
Swingový festival Jardy Marčička
Mladý týništský big band a Black Buřňnos

8. červen
Sraz autoveteránů
Kvasiny
Black Buřňnos

8. červen
Novoměstský hrnec smíchu
Nové Město nad Metují
Black Buřňnos

14. červen
Mezinárodní hudební festival

Česká Kamenice
Mladý týništský big band

20. červen
Den hudby
program na zahradě ZUŠ v odpoledních hodinách

21. červen
Bydžovský čtverec
Nový Bydžov - Black Buřňnos

24. červen
divadelní festival Hradec Králové
Mladý týništský big band a Black Buřňnos

PODĚKOVÁNÍ

■ Děkuji Sboru pro občanské záležitosti p.Sekyrové a Křišťanové, Společenství vlastníků d.č.906 p.Hlaváčkové, Martincové a Šubrtové a Geriatrickému centru za gratulace a krásné květinové dary k mému životnímu jubileu 85 let.
Věra Kotánová

■ Chci touto cestou poděkovat městskému úřadu a Sboru pro občanské záležitosti za gratulaci, dárek a kytici, které mi předaly paní Sekyrová a paní Křišťanová k mým 75. narozeninám.
Ludmila Myšíková

■ Děkuji za milou vzpomínku formou dárkového balíku a překrásné květiny od SPOZ a městského úřadu k mým 94. narozeninám.
Zdenka Hloušková.

VZPOMÍNKA

Zhasly oči, které vždy s láskou na nás hledávaly...

4. června vzpomínáme 10 let, kdy nás navždy opustil náš milovaný tatínek, dědeček pan **Jiří Burkoň**, a 14. června si připomeneme 8 let, co nám navždy odešla milovaná maminka, babička paní **Věra Burkoňová**.

S velkou úctou a láskou vzpomínají a nikdy nezapomenou
dcera Renata
a vnoučata Leonka a Honzík

Dne 18. června 2014 vzpomínáme nedožítých 95 let našeho tatínka, dědečka, tchána a strýce, pana **Jana Rouse** z Týniště nad Orlicí.

S úctou a láskou vzpomíná
dcera Eva s rodinou.

VZPOMÍNKA

"Nikdy nezapomeneme na toho, koho máme rádi, nikdy nezapomeneme na toho, kdo nám moc schází".

21. června uplynou dva smutné roky, co nás navždy opustila naše milovaná maminka paní **Marie Vanická**.

29. srpna si vzpomínáme již 35. výročí od náhlého úmrtí našeho drahého tatínka **Pavla Vanického**.

S láskou a úctou v srdci vzpomíná
Markéta s rodinou

Malujeme a posloucháme Vltavu

2. května v brzkých ranních hodinách vyjel 4. ročník hudební nauky doplněn o mladší či starší žáky ZUŠ na celodenní hudební výlet do Prahy. Po příjezdu na hlavní nádraží jsme pěšky přešli ulicemi Prahy kolem Národního divadla do muzea Bedřicha Smetany, které se nachází vedle Karlova mostu. U sochy českého skladatele z období romantismu

na naši skupinku čekala Mgr. Radka Habánová, která žáky celé dopoledne provázela hudebním programem.

Ve venkovním prostoru seznámila žáky s okolím řeky Vltavy. Následně jsme se přemístili do prostor muzea, kde ve velmi příjemném prostředí se žáci seznámili s celým životem B. Smetany. Dobové obrazy, texty,

fotografie i partitury známých oper skladatele dokreslovaly už tak zajímavé vyprávění Mgr. Habánové. Jak napovídá nadpis článku, druhou částí hudebního programu byl poslech, rozbor a výtvarné ztvárnění jedné z šesti symfonických básní z cyklu Má Vlast - Vltava. Po ukončení exkurze jsme se vydali na prohlídku hlavního města. A co všechno jsme viděli? Přes Karlův most jsme došli do

parku na Kampě, kde jsme se naobědvali a poté už nás čekala krásná procházka - Pražský hrad, Chrám sv. Víta, nejstarší Svatováclavská vinice, Valdštejnské zahrady, Rudolfinum, Orloj a přes Václavské náměstí zpět na hlavní nádraží. Do Týniště se naše skupina vrátila s úsměvem na tváři a příjemnými vzpomínkami na Prahu.

ZUŠ Týniště nad Orlicí

Se ZUŠ do Filharmonie Hradec Králové

30. dubna žáci ZUŠ navštívili výchovný koncert ve Filharmonii HK s názvem: Od DNA k vesmíru. Celý koncert nejen dirigoval ale i slovem provázal Paul Muffray, americký dirigent, který se naučil češtinu sám z libret Leoše Janáčka během studia v Brně.

První skladbu, kterou měli posluchači možnost slyšet, napsal Benjamin Britten s názvem Průvodce mladého člověka orchestrem. Již z názvu je patrný obsah skladby. Během chvilky se představily všechny nástroje, které máme možnost slyšet a vidět ve filharmonii - strunné, dechové a bicí. Každý nástroj ze sekce byl představen posluchačům jednotlivě a studenti a žáci se seznámili nejen se zabarvením tónů nástrojů ale i se vzhledem nástroje.

Další dvě skladby Jupiter a Mars od Gustava Holsta přenesly žáky do vesmíru. Během skladby zhlédli krátký dokumentární film o planetách, který korespondoval dějově s obsahem hudby. Dirigent s nadšením navazoval

kontakt s publikem a dramaturgii koncertu zvolil tak, aby posluchače nejen pobavil, ale také vzdělával.

Třešničkou na dortu pro naše žáky ZUŠ bylo vidět v orchestru někoho známého. Během

výchovného koncertu měli příležitost na jevišti vidět pana ředitele Pavla Plašila a pana učitele Davida Langáška a slyšet jejich brilantní klarinetové umění.

ZUŠ Týniště nad Orlicí

TÝDENNÍ PROGRAM MC RATOLEST NA MĚSÍC ČERVEN 2014

	DOPOLEDNE	ODPOLEDNE
Po	ROLNIČKA 9:30-10:30 HERNA 9:15-11:30	HERNA 16:00-18:00
Út d	MIMINKA 9:30-11:30 pro děti od narození o 9 měsíců, besedy, masáže kojenců ...	HERNA 16:00-18:00 Angličtina 16:45-17:45
St	BATOLÁTKA 9:30-11:30 od 9 měsíců - HERNA s volným programem	BARVIČKA 15:00-17:00 FLÉTNIČKA 15:00-15:45 FLÉTNIČKA 16:00-16:45 HERNA 15:00-18:00
Čt	KNIHOVNA 12.6. od 10 h.	ZVONEČEK 16:00-17:00 HERNA 16:00-18:00
Pá	HEJBLÍCI 9:30-10:15 TVOŘÍLCI 10:15-11:15 HERNA 9:30-11:30	Biblická hodina pro děti 15:30-17:00 HERNA 15:30-18:00

DALŠÍ AKCE V ČERVNU:

- 5.6. Zahradní slavnost - **DEN DĚTÍ s HURVÍNKEM**, hry, divadlo, opékání ... a překvapení
- 12.6. (Čt) **Večerní DÍLNA pro rodiče**, od 20:00 h, téma: Kanzashi kytičky
- 11.6. (St) **SEMINÁŘ - Práce a rodina** - jak najít harmonii, 9:30-11:30, pořádá o.s. Šangri-lla Vamberk
- 12.6. (Čt) **Pohádkové čtení a tvoření v Městské KNIHOVNĚ**, od 10:00 h (čtení, divadlo, malování, prezentace nových knih)
- 14.6. (So) **Týništské VĚZENÍ**, prodej nejlepších BUCHET od maminek, výrobky z dílen a pro děti soutěže i odměny ... od 9 h do 13 h.
- 18.6. (St) **Seminář "Jak naše zdraví ovlivňuje to, co jíme aneb proč jsme nemocní a jak to lze změnit"** s paní Ing. Ivanou Červinkovou, od 10 hodin v MC
- 26.6. (Čt) **Závěrečné vystoupení dětí z kroužků** - Hejblíci, Rolnička, Angličtina, Zvoneček a Flétnička + ukázky výtvarných prací dětí i maminek z dílen, v ZUŠ, od 16 hodin.
- 26.6. (Čt) **Večerní DÍLNA pro rodiče**, od 20:00 h, téma: drátkování a recyklace

Plánujeme:

- **Besedu pro DĚTI se spisovatelkou a malířkou paní A. Popprovou** v Městské knihovně.

● Příměstské tábory:

- **7.-11.7. VEČERNÍČEK** a jeho kamarádi (zpívání, tvoření, hry, výlety ... s postavičkami z večerníčků)

● 11.-15.8. Cesta kolem světa za pět dní

Každý den společně navštívíme jeden světadíl, seznámíme se s jeho obyvateli a zajímavostmi, vyrobíme si suvenýr a místní dominantu, ochutnáme tradiční jídlo, zasoutěžíme si a zazpíváme. Pondělí - z Evropy "na kole" do Asie, úterý - celodenní výlet autem do Austrálie za krokodýlem Dundee, středa - "letecky" do Antarktidy za eskymáky a ledními medvědy, čtvrtek - "přelaveme" do Afriky za slony a žirafami, pátek - po železnici až do Ameriky - celodenní výprava indiánů za pokladem na Stříbrném jezeře.

Na příměstské tábory plné zážitků, vyrábění, zpívání a dětského radování Vás zve MC Ratolest.

Činnost MC Ratolest podporuje město Týniště n. O.

a Královéhradecký kraj. Děkujeme!

Kontakty výboru MC Ratolest:

J. Matušková 737740019, R. Pýchová 739203377,
H. Prokopová 777862483, M. Koubová 777608207

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

Dům dětí a mládeže,
Týniště nad Orlicí, 725435732,
ddmslunicko@seznam.cz,
<http://ddmslunicko.webnode.cz/>

INFORMATIVNÍ SCHŮZKY K TÁBORŮM

Úterý 3. 6.	17.00 - TANEČNÍ ROSEGIRLS
Pondělí 9. 6.	17.30 - TANEČNÍ ŘÍČKY
úterý 10. 6.	17.00 - MODRÁ JE DOBRÁ, VOLEJBAL
Středa 11. 6.	17.30 - OPONA
	18.00 - SKŘÍTCI, VESMÍR, ZLATÁ HOREČKA
	18.30 - POPLETENÝ ROK

Středa 4. 6. LOTRANDO A ZUBEJDA

Známa pohádka s písničkami v podání naší divadelní skupiny

Poškoláci. A jako bonus ještě zpívaná pohádka 12 měsíčků, kterou navštívil kroužek Notička a pohádka Jak krtek ke kalhotkám přišel, kterou zahrají předškoláci z kroužku Pididivy. Představení pro rodiče a veřejnost začíná v 17 hod. v sále kina. Vstupné 40,- Kč.

Sobota 7. 6. POHÁDKOVÝ LES

Tradiční akce pro celé rodiny. V lese na vás čekají pohádkové postavičky, které mají úkoly nejen pro děti, ale mnohdy i pro dospělé. Trasa je vhodná i pro kočárky a dětská kola. Startujeme od MŠ Dub mezi 9.30 - 10.15 hod. Startovné 40,- Kč.

■ **Dne 9. 4. 2014 v 10:45 hod.** v souvislosti s havárií, kdy nákladní vozidlo nacouvalo do brány, tuto poškodilo a z místa ujelo, požádala Policie ČR o pomoc v pátrání po zmíněném vozidle a jeho řidiči. Provedeným místním šetřením byly strážníkem zjištěny údaje vedoucí k ustanovení hledaného vozidla a tyto byly následně předány Policii ČR k dalším opatřením.

■ **Dne 10. 4. 2014 v 15:26 hod.** telefonicky oznámila pracovnice ČD Týniště nad Orlicí, že v prostoru prodeje jízdenek a přilehlé čekárny se zdržují dva podnapilí muži, kteří nemají platné jízdenky a budí veřejné pohoršení mezi cestujícími. Osoby byly strážníkem vykázaný z budovy českých drah.

■ **Dne 11. 4. 2014 v 20:30 hod.** bylo v ulici Voklik strážníky zastaveno a kontrolováno osobní vozidlo tov. zn. Nissan, jehož řidič byl podezřelý z řízení vozidla pod vlivem alkoholu. Provedenou dechovou zkouškou byl zjištěn pozitivní výsledek 0,3 ‰. Na místo byla přivolána hlídka Policie ČR, které byla věc předána k dořešení.

■ **Dne 23. 4. 2014 v 10:43 hod.** bylo přijato telefonické oznámení, že na břehu řeky Orlice v blízkosti loděnice se pohybuje starší, podnapilý muž a hrozí jeho pád do vody a následně utonutí. Na místě bylo strážníkem zjištěno, že se jedná o muže důchodového věku, který tzv. přehnal oslavu svého svátku. Muž byl převezen do místa bydliště, kde byl předán do péče zde bydlící blízké osoby.

■ **Dne 24. 4. 2014 v 16:46 hod.** bylo přijato telefonické oznámení anonymního oznamovatele, že na sídlišti U Dubu vjel do parčíku za knihovnou muž na skútru. Na místě byl zastížen mladý muž, který se zde bavil s přítomnými dívkami a nedaleko jedné lavičky měl na stojanu postavený skútr. Po upozornění se za své jednání omluvil a skútr odtlačil z parčíku.

■ **Dne 27. 4. 2014 v 06:30 hod.** oznámila obyvatelka města, že v uličce vedle prodejny potravin v ulici T.G. Masaryka leží zřejmě podnapilý muž. Na místě bylo strážníky zjištěno, že přítomný mladý muž "nezvládl návrat z oslavy divadelní premiéry". Muž byl převezen do místa bydliště, kde byl předán do péče příbuzné osoby. Věc je v řešení.

■ **Dne 28. 4. 2014 v 15:25 hod.** na základě telefonického oznámení matky byly strážníkem řešeny neshody bývalých partnerů v souvislosti se střídavou péčí o dítě.

■ **Dne 28. 4. 2014 v 17:45 hod.** požádala Policie ČR o součinnost při zákroku u objektu, který se měl stát terčem vloupání, a pachatelé se mají stále nacházet na místě. Společným zákrokem strážníků a policistů z různých oddělení rychnovského okresu byla na místě zadržena skupinka pachatelů vloupání. Věc je v řešení Policie ČR

■ **Dne 28. 4. 2014 v 19:11 hod.** přijato oznámení, že v důsledku zabouchnutí dveří bytu je domácí osoba ohrožena na zdraví, neboť není možná aplikace potřebných léků. V součinnosti s hasiči SDH Týniště nad Orlicí bylo zajištěno otevření bytu.

■ **Dne 30. 4. 2014 v 23:32 hod.** bylo od návštěvnice jednoho zábavného podniku obdrženo oznámení, že zde zcela bezvládně leží mladý muž. Po vyhodnocení situace na místě byla strážníky přivolána rychlá zdravotnická pomoc a muž byl převezen do nemocnice.

Martin Štěpánek, velitel MP

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

4. Moj. 6, 22-27

Toto Áronské požehnání, zaznívajícím často na závěr bohoslužeb, si jistě všichni dobře pamatujeme z našich kostelů, dnes třeba i z rozhlasových bohoslužeb. Tříkrát v tomto požehnání zazní, co pro nás činí Bůh - žehná a chrání. Mnohdy můžeme mít pochybnosti, co to přesně znamená, že nás Bůh chrání. Tušíme, že to neznámá, že život bude pouze příjemný a radostný, že se nám nestane nic zlého. A přesto věříme, že i tehdy Bůh zvláště střeží ty, kteří prosí o jejich ochranu. I když se setkávají se zlem a smrtí.

Ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv. Snad může přeložit: Ať se Bůh na tebe usmívá. Ani tomu nemusíme vždy úplně rozumět. Těch důvodů k zamračení nebo pláči by měl Bůh jistě hodně. Ale Pán Bůh na nás zřejmě nevidí jen slabosti a nevěrnosti, ale vidí i naši touhu po lásce a dobru. A snad právě tuto touhu vidí přednostně. Proto se na nás usmívá a má nás rád.

Bůh k nám obrací svou tvář. Snad nejrůznější představa je, že by na nás Bůh zanevřel, že by se k nám obrátil zády. Věřím, že

kdo prosí Boha o požehnání, kdo k němu volá, ten se nesetkává s odvrácenou tvář, s pohrdáním, nýbrž s přímým pohledem.

Hospodine, žehnej a chraň naše blízké, neodvracej se od nás a měj s námi trpělivost, i když zrovna není proč se usmívat. Amen.

Píseň:

Tvé požehnání, dobrý Otče, nás cestou žití sprovázej! Rač v Kristu sám nás posvětit a v srdcích našich chrám svůj měj, ať slova tvého pravda mocná nás v sluhy tvé si promění. Ó splň tu prosbu, věrný Bože, k své chvále a nám k spasení.

Píseň č. 489 z Evangelického zpěvníku (nápěv Paul-Ami Bost, text Th. Kalenda/1915)

Srdečně zveme na shromáždění v červnu (modlitebna ČCE, ul. V. Opatrného 58):

8.6. neděle Svatodušní - 10.30 h bohoslužby s Večeří Páně a nedělní školou pro děti; od 16 h Zpívání rodin s dětmi

22.6. - 10.30 h bohoslužby s nedělní školou pro děti

Více informací o sborovém životě najdete na <http://trebechovice.evangelnet.cz/>.

Jaroslav Matuška

Spolek přátel města

Týniště nad Orlicí

občanské

sdružení

Pořádá ve vodárenské věži:

V. TÝNIŠŤSKÉ VĚŽENÍ

aneb

PIKNIK STOLETÍ / ZAHÁJENÍ LETNÍ SEZONY 2014

sobota 14. června v 9.30 hodin

Program – vystoupení divadelního souboru UFO / výstava u příležitosti výročí 100 let povýšení na město / historická vozidla / jarmareční prodej / opékání buřtů / písničky k táboráku / sportovní vyžití pro děti / pedigová dílna DDM / MC Ratolest se svým tvořeníčkem a ještě něco navíc...

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

(Návštěvníci v dobových kostýmech vstup do věže zdarma)

Spolek přátel města Týniště nad Orlicí, o.s. • Mírové náměstí 90, 517 21 Týniště nad Orlicí • IČ: 22692096 • spolekprateltynistest@seznam.cz

Partneři Spolku přátel města:

DSO Křivina

DSO Poorlicko

SZIF Státní zemědělský intervenční fond

Město Týniště nad Orlicí

www.muzeum-tynistest.cz

Litografie a tisk: UNIFORM, Rybník nad Křtčkov

SCHOPNOSTI ŽEN - JINDŘICH BARTOŠ

Divadelní soubor U.F.O. - unie ftiptných osobností, vznikl v létě roku 2013 v Týništi nad Orlicí, jako „divoká“ odnož místního souboru Jirásek. Tento soubor má za cíl účast na divadelním festivalu Open Air 2014 v Hradci Králové, kde chtějí společně s místními kapelami představit kulturu Týniště nad Orlicí. Nyní vám předkládáme naši první autorskou hru z pera místního rodáka Jindřicha Bartoše Schopnosti žen. Přejeme příjemný zážitek.

Obsazení

Režie - Jindřich Bartoš a Veronika Pulpánová

Docent Žloudek - Jindřich Bartoš

Mgr. Bílková - Veronika Pulpánová

Baletka Adélka - Barbora Pešková

Barman Ondra - Jiří Proche

Sportovec - Libor Stolín

Zemědělec - Jan Hašek

Mamánek - Lukáš Harvan / David Lekeš

Všeználek - Martin Hochmal

Discotuner - Tomáš Jánký

Maminka - Kateřina Marková

Kamarádky - Kateřina Malá a Andrea Holánková

Světla a zvuk - Kateřina Marková

Scéna - Jiří Proche

Skript - Zuzana Kotásková

Malby - Kateřina Marková

Poděkování - Reklamní agentura Mega, KC Týniště nad Orlicí, Andrea Švikruhová

Ženy mají spoustu schopností, většina z nich je jistě obdivuhodná, ale zamýšleli jste se někdy nad schopností žen zamilovat se do naprostých pitomců? Každý člověk se s tím setkal. My jsme se nad tím zamysleli a rádi bychom vám předali naše poznatky. Pojdme se na tuto problematiku podívat společně a třeba vám naše hra odkryje možnosti řešení a poskytne rady do vašich životů.

K zakoupené vstupence zdarma obdržíte balíček zábavy před začátkem představení.

Prémiové balení večerní kultury obdržíte až po skončení představení. Jedná se o hudební produkci a stand up vystoupení.

Výtěžek z představení bude věnován na zajištění účasti souboru na divadelním festivalu Open Air 2014 v Hradci Králové

Schopnosti žen neboli neschopnosti žen najít toho pravého

Nově vzniklý dramatický soubor U.F.O., Unie Ftiptných Osobností, představil v Týništi nad Orlicí v sálu hotelu Orlice svou prvotinu, divadelní hru Schopnosti žen. Její autor, současně režisér a člen souboru je mnohostranně talentovaný Jindřich Bartoš. Jako herce jsme ho mohli vidět v Charleyově tetě týnišťského divadelního souboru Jirásek, avšak psaní a režirování se zhostil poprvé.

Mladý scénárista se ve Schopnostech žen paradoxně zabývá otázkou neschopnosti žen najít si toho pravého. Hra je postavena na typologii pětice mužů, z nichž každý si nese společenský status spojený s vlastnostmi, povahou a chováním sobě vlastní. Téma hry graduje, když se scéna přesunuje do prostředí café baru

se sympatickým, kamarádkým barmanem Ondrou (Jiří Proche), kde se baletka Adéla (Barbora Pešková) postupně schází s pěti nápadníky, adepty na toho pravého. Jednotlivé obrazy seznamovacích schůzek jsou vystavěny na obdobných situacích, avšak s obměnou vývoje dialogů dle toho, který týpek je právě ve "hře".

Bartoš vybral takové zástupce mužské společnosti, kteří jsou tváří v tvář křehké a romantické baletce zárukou fiaska. Kontrast lidských typů a povah je hyperbolou tématu, vděčně jej odlehčuje, čímž vdechuje hře sebeironii a humor, komiku.

Sám autor se zhostil role docenta Žloudka, komentátora a kritického pozorovatele dění na jevišti, který nás se svou odbornou kolegyní magistrou Bílkovou, psychologkou životního prostředí, v podání Veroniky Pulpánové provázejí hrou hodnocením randění slečny Adély při analýzách jed-

notlivých seznamovacích partů. Nutno říci, že ačkoli je to pohled rádoby vědecký, rozhodně se při vystoupeních tohoto herecky sešraného dua nudit nebudete. Žloudek a Bílková jsou nedělitelnou dvojicí, která dostává hru o třídu výše, jsou nositeli tragikomiky, díky níž vás hra baví a rozesmívá.

Vězte, že magistra Bílková skutečně věří ve schopnost každé ženy najít si k sobě ten pravý protějšek....a to i přesto, že "žena je jako vejce kutálející se po místnosti, které se zarazí o první překážku".

Karolína Fischerová

Občanské sdružení ŠANGRI-LLA Vamberk

Vás srdečně zve na seminář

JAK NAJÍT HARMONII – PRÁCE A RODINA

Kdy: ve středu 11. června 2014
od 9.30 do 11.30 hod

Kde: Mateřské centrum RATOLEST
Komenského 106, Týniště nad Orlicí

Program setkání

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

9.30 Zahájení

9.45 Pečující rodič a zaměstnání

(Jak hledat, najít a sladit zaměstnání a rodinu)

Prezentuje Ilona Jílková

10.30 Přestávka

10.45 Další vzdělávání = cesta k úspěchu

(Vzdělávání je investicí pro budoucnost)

Prezentuje Ing. Hana Prokopová

11.30 Diskuse a ukončení

Občerstvení zajištěno

Registrace nutná do 6. června 2014 na asistentka@sangri-lla.cz

Údaje pro přihlášení: jméno, příjmení, kontakt.

Těšíme se na Vaši účast. Více informací na www.sangri-lla.cz

Projekt „Aktivní přístup k rodině i zaměstnání“, CZ.1.04/3.4.04/76.00033

Pedikúra - Masáže

FICENCOVÁ Petra

17. listopadu 753
517 21 Týniště nad Orlicí
IČ: 668 30 869

Dle objednání
(možnost pondělí – pátek 9:00-17:00 hod.)
Tel.: +420 603 285 937

MOTORKÁŘSKÁ MŠE

V sobotu 10. května burácelo týništské náměstí zvukem silných motocyklů. Již popáté si zde dali sraz příznivci jedné stopy na tradiční motorkářské mši. Za velkého zájmu veřejnosti se představilo více jak 300 motocyklů všech značek. V kostele byly slyšet rockové melodie kapely MICHAEL, čtené pasáže bible k zamyšlení a v závěru i burácení motoru Harley Davidson, které celou atmosféru perfektně okořenilo.

Po vysvěcení motocyklů vyrazily stroje na spanilou jízdu po okolí Orlických hor. Několik kilometrů dlouhá kolona motocyklů (celkem jich bylo 251) se po odjetí celé trasy přesunula do Olešnice u Rychnova nad Kněžnou, kde probíhal motosraz Půlnoční Song. Na programu srazu byly soutěže tradiční i netradiční, na které plynule navázaly koncerty rockových skupin a nechybělo ani půlnoční burácení motorů.

Poděkování patří všem sponzorům celé akce a starostovi obce Olešnice. Zvláště bychom chtěli poděkovat rychnovskému dopravnímu inspektorátu policie za doprovod jejich policisty na motocyklu, který pomohl zajistit hladký průběh celé vyjížďky. *TNO*BIKER*CREW* přeje všem motorkářům úspěšnou sezonu bez nehody.

Jiří Pátek

LIDOVÉ ZVYKY A TRADICE PODORLICKA

SVATÝ MEDARD (8. ČERVEN)

"Jaký na Medarda čas, takový čtyřicet dní zas"

"Jaké počasí na Medarda bývá, šest neděl trvání mívá".

DEN SEDMI BRATRŮ

(10. červen)

"Prší-li na Sedm bratří, budou deštivě žně"

"Je-li den Sedmi bratrů deštivý, bývá dešť trvanlivý"

SVATÝ BARNABÁŠ (11. červen)

"O svatém Barnabáši bouřky často straší"

SVATÝ ANTONÍN (13. červen)

Antonín je patronem cestujících, pomáhá při hledání ztracených věcí a je také pomocníkem v nouzi. Jeho obrázek nosili lidé v peněženkách, věřice, že jim pomůže uchránit jejich peníze před ztrátou. Poznáte ho podle knihy, lilie a v ruce drží dítě.

SVATÝ VÍT (15. červen)

Je patronem kovářů a lékárníků, ochráncem proti nemocem, hlavně epilepsii a proti hadímu uštknutí, ušním a očním chorobám. Bývá zobrazován jako mladík držící v ruce palmovou ratolest. Na svatého Víta se v některých městech konaly poutě, kam se sjížděli různí kejklíři a prodavači. "Svatý Vít, dává trávě pít" nebo "Svatý Vít mění čas"

SVATOJÁNSKÁ NOC (23. červen)

Lidé sledovali, že v den slunovratu již slunce ztrácí svou moc a tak pálením ohňů věřili, že teplo a světlo, které oheň vydává, pomohou k doplnění energie. Z nitra země se prý dodnes uvolňují tajemné magické síly a zem vydává své poklady a tajemství. Mnoho lidí přísahalo, že vidělo bludičky, divoženky a lesní panny, které člověka pronásledovaly. Některé týništské tajemné a podivné události vám dále přiblížíme.

SVATÝ JAN KŘTITEL (24. červen)

Jedním z lidových zvyků 24. června bylo zahrabávat skořápky od vajec nebo celá vejce, aby byla dobrá úroda. Na východě Čech tradoval zvyk dávat pod stůl "svatojánskou postýlku", což byla směs různých natrhaných bylinek - vlčí mák, mateřídouška, černý bez. Lidé

věřili, že si pod stůl na voňavou postýlku přijde odpočinout svatý Jan. Postýlku nechávaly pod stolem až 8 dní, bylinky poté nasušili a používali je do koupele nebo k léčení.

SVATÝ PETR A PAVEL

(29. červen)

V lidových tradicích je svátek svatého Petra a Pavla považován za den, kdy lidé přicházejí nejčastěji o život, a to především ve vodě. Proto se lidé nechodili koupat.

V knize Lidové zvyky a tradice Podorlicka se můžete dočíst i o nadpřirozených silách a podivných okolnostech, o kterých si naši předci vyprávěli jen tak šeptem se zatajeným dechem rozhlížejíce se kolem sebe.

Černí psi v Týništi nad Orlicí

U Janova mostku u Týniště hlídali černí psi poklad utopený v bývalém rybníku. Z tlamy jim sršel oheň, byli velcí jako telata a oči měli ohnivé, běhávali kolem rybníka celou noc a řinčeli řetězy, které měli uvázané na krku. Jednou se jednomu z chamtivých správců za dob Marie Terezie zachtělo tohoto pokladu. Začal kopat a opravdu našel nějakou truhlici, když v tom z jámy vyskočili dva černí psi. Vylekali správce takovým způsobem, že ten z toho leknutí onemocněl a už se neuzdravil. Psi i s podkladem zmizeli. Možná, že poklad je v zemi uložen dodnes a čeká na nalezení.

Lesní muž u Týniště

Jednou u obory zabloudil týništský chlapec sbírající houby. Z ničeho nic se u něho objevil takový vousatý strýc, pohladil ho po čele a zavedl do suché jeskyňky, kde o něj pečoval a vychoval ho až do dospělosti, kdy se chlapec vrátil ke své mamě do Týniště. Lesní muž na chlapce nikdy nezapomněl a držel nad ním ochrannou ruku.

Duch bílého vojáčka

V dávno zaniklé obci Mnichovice u Týniště nad Orlicí žili poddaní častolovického panství. Kdysi častolovický dvůr zabral mnichovickým poddaným všechn majetek a vyhnal je pod Křivinu. Tomu místu začali lidé říkat Vyhnanice a místu,

odkud byli mnichovičtí vyhnáni se říká Ve Zbrani. Tam se z ničeho nic začal zjevovat bílý duch oblečený do bílé uniformy, duch jakéhosi Josífka Martinků z Lípy, který za dob napoleonských válek byl poslán do boje za hradecký pluk. V Lípě nechal svou milou Bětunku. A protože válka byla dlouhá, Bětunka na Josífka časem zapoměla a začala si s jedním mladým důstojníkem. Shodou všelijakých náhod se Josífek jednoho den vrátil domů, překvapil Bětunku jak před důstojníkem utíká do stodoly; nadběhl si a důstojníka bodákem

divokými psi utíká provlasá dívka s dítětem v náručí. Pak najednou se obraz ztratil v černých hlubinách lesa a vzduchem prolétl zoufalý výkřik lidské bolesti... Byl to prý duch milenky hraběte, krásné Italky, která velice toužila vrátit se do slunné Itálie i přes to, že měla dítě. Hrabě ji nechal hlídat hajným, aby mu milenka neutekla. Jednou, to zrovna hajný vyháněl z lesa děvčata, co v lese sbírala svatojánské kvítí, podařilo se krásné Italce i s dítětem prchnout. Když hajný zjistil, že mu milenka hraběte utekla,

Ilustrace -Michaela Voborníková

zabil. Soud s Josífkem byl krátký, hned druhý den ho zastřelili a někde na poli zahrabali. Z nešťastné lásky a prosté žárlivosti duch Josífka za měsíčních nocí poletuje po mnichovických polích. Možná jste ho také spatřili.

O uštvané ženě na Halaburce

Severně od Týniště, tam co bývala panská obora, strašný štěkot a lidské kvílení se ozývalo. Dělo se tak několik nocí před svatým Janem Křtitelem v lese na Halaburce. Hajní vyprávěli, že viděli, jak před

poštvat na ni velké lovecké psy, kteří ji jak ubohou laň roztrhali.

O bezhlavém jezdcí

Nejstarší pamětníci z Lípy nad Orlicí vzpomínali, že před dávnými lety mezi Lípou a Týništěm strašil na lukách jezdec na černém koni. Dělo se tak pouze kolem svatého Václava. Byl to prý duch nějakého Mađara, důstojníka, který v sedmileté válce se provinil proti císaři a byl odsouzen k smrti. Z hradeckého vězení se mu podařilo utéci. Dohonili ho u Lípy,

LIDOVÉ ZVYKY A TRADICE PODORLICKA

to když se jeho černý kůň zabořil do hlubokého močálu. Kat mu tam utnul hlavu; bezhlavé tělo se propadlo do bahna. Utnutou hlavu si kat odvezl na důkaz, že poprava byla dle rozkazu vykonána. Duch důstojníka se dodnes prohání na černém koni, mamě hledajíc svou ztracenou hlavu. Důstojníka může prý vysvobodit pouze mládenec, který hlavu najde a nasadí ji na krk bezhlavého jezdce.

Cikánův duch

Jednou se v našich končinách usídlili potulní cikáni. Místo, kde se utábořili, se říká v Pekelnici nebo také v Pekelici. Místo se nachází, když jdete po silnici z Radostovic do Týniště; oblast lidmi málo navštěvovaná, což se cikánům velice líbilo. Jedné mladé cikánce se zde narodilo krásné dítě. Žárlivý cikán, otec dítěte, se rozhněval na svou sličnou ženu, že

dítě není jeho a plný zlosti společně s otcem dívky ženu i dítě zabili a tělo zahrabali v lese. I trápil se cikán, co učinil, že dva krásné životy vlastní rukou ze života sprovodil; a když se potulní cikáni opět vrátili do Pekelice, cikán zde žalem zemřel. Stalo se jednou, to když se hlídala pole proti zlodějům, že v blízkosti toho nešťastného místa, kde došlo k úkladné vraždě, tak kolem půlno-

ci, za blížící se bouřky pocítil hlídač, jak mu někdo ve strážní boudě stahuje peřinu z těla. Nikoho však neviděl, pouze slyšel nářek ženy a dětský pláč. Tak se polekal, že i přes velkou bouřku a liják, utekl domů jsa pevně přesvědčen, že jej duch cikána, jeho ženy a dítěte přepadli, chtějíc ho zadávit.

Ing. Jana Galbičková

PAMÁTNÉ STROMY PODORLICKA

V našem putování za památnými stromy dnes zamíříme jižně od Doudleb a Kostelce nad Orlicí. Z obou těchto měst se serpentínami a prudkým stoupáním dostaneme na návrší, kde jakoby začíná trochu jiný svět. Tento pěkný kout rychnovského okresu můžeme dobře obhlédnout třeba z rozhledny nad obcí Vrbice. Uvidíme malebnou, kopcovitou, mírně se svažující krajinu, která se v úřední řeči nazývá mikroregion Brodec. Jde o sdružení obcí, jemuž jméno dal potok protékající napříč tímto územím od Velké Skrovnice až po Zdelov.

VRBICKÉ JÍROVCE

V knížce Památné stromy Františka Hrobaře je u již zmíněné Vrbice popsáno hned několik zajímavých dřevin. Mezi

nimi ale určitě vynikají čtyři 120leté jírovce maďaly, které spolu s kapličkou zvanou Martincův obrázek, vytvářejí takřka idylické místo na východním okraji turisticky vyhledávané vsi. Jírovce se do celé Evropy rozšířily ze své původní domoviny na Balkáně, z horských oblastí Řecka, Albánie a Bulharska. Pro svůj krásný vzhled si je lidé brzy oblíbili a i u nás zdomácněly. Netřeba dlouze popisovat jejich estetické využití v parcích a stromořadích a jaké povyražení nám na podzim způsobuje sběr lesklých plodů. Jírovec přináší člověku užitek také v lékařství. Obsahuje důležité látky, které působí protizánětlivě, urychlují vstřebávání otoků a zvyšují odolnost žil. Ve zvláštním pojmenování stromu, nazývaného běžně kaštan, ukryli první čeští přírodovědci stručný popis a

Svídnická borovice, stáří asi 270 let

hlavní znaky této dřeviny. Rodové jméno jírovec má svou obdobu v lužickosrbském výrazu pro kaštan jěrowc s významem "hořký". Maďal je zase výpůjčka z maďarštiny, kde je tímto slovem (magyal) označována cesmína anebo durman. Pojítkem mezi těmito odlišnými druhy rostlin jsou podobně utvářené listy a trnité plody.

SVÍDNICKÁ BOROVICE

Další zastávkou na výletě po mikroregionu Brodec může být například Svídnice se svou památnou borovicí. Podivně rostlý strom najdeme v příkré stráni přímo u silnice na samém okraji vesnice směrem k Chocni. Neobvyklý vzhled borovice nejspíš vyvolal v minulosti v lidech dojem jakési nepatřičnosti; jedině tak si lze

vysvětlit vznik pověsti, v níž se vypráví o jejím cizokrajném původu. To bylo v dávných dobách, kdy se do rodné Svídnice vrátil z křížáckých válek jeden rytíř. Ze Svaté země vzal sobě na památku semeno jehličnatého stromu, které pak doma zasadil do země. Vyrostla z něho statná borovice, o níž dále pečoval rytířův syn i vnuk. Jednou byl rytířův potomek neprávem obviněn z nějakého přečinu a odsouzen k smrti. Mladík se ve vězení úpěnlivě modlil k Bohu a prosil, aby se na důkaz jeho nevin vzácný strom obrátil kořeny vzhůru. A tak se také stalo. Vršek borovice náhle uschl tak, že se zdály být odsouzenovy prosby vyslyšeny. Od té doby strom na vrcholu usychá, ale na objemu dál sílí a roste.

Text a foto: Adam Prokeš

Martincův obrázek u Vrbice

VYŘAZENÉ ELEKTROSPOTŘEBIČE A ELEKTROZAŘÍZENÍ

Vážení občané,

v dnešní technické době vlastní každá domácnost množství různých elektrospotřebičů a elektrozařízení, které ovšem časem doslouží nebo se stanou zastaralými. Nejlepším způsobem likvidace těchto spotřebičů je odevzdání na městem určených místech.

Město Týniště nad Orlicí již dlouhá léta spolupracuje s firmami, které se zabývají sběrem vyřazených i poškozených elektrospotřebičů a elektrozařízení. Jednou z dotčených firem je i firma Elektrowin, a.s., která připravila pro občany několik článků, které budou postupně otištěny v našem Zpravodaji. Články objasňují důvody, proč toto vyřazené elektro třídít a odevzdávat na místa k tomu určená. Pro

občany Týniště nad Orlicí a našich obcí je možno uvedený elektroodpad třídít a odevzdávat na Sběrném dvoře Služeb města Týniště nad Orlicí a menší elektrozařízení i do dvou speciálních kontejnerů umístěných na sídlištích ve městě.

Vyzýváme občany k tomu, aby těmto článkům věnovali pozornost a to hlavně ti, kteří vyhazují likvidované elektro do nádob na směsný komunální odpad nebo v horším případě do lesa. Po přečtení článků snad každý pochopí důležitost třídění a odevzdávání spotřebičů na určených místech.

Josef Urbánek
za odpadové hospodářství města

Co se starým elektrem?

STARÉ ELEKTRO ODEVZDEJTE K RECYKLACI, JE TO ZADARMO!

Zdaleka ne všechno, co domácnosti už nepotřebují, musí skončit v popelnici a pak na skládce nebo ve spalovně. Stále větší důraz se dnes klade na maximální využití všech materiálů, které lze znovu použít. Stručně se tento přístup dá vyjádřit heslem "nejlepší odpad je ten, který nevznikne". Proto doma odpad třídíme. Je to sice o něco pracnější, než všechno smetít vysypat na jednu hromadu, přijde nás to ale mnohem levněji. Platíme totiž jen za likvidaci směsného komunálního odpadu. O obaly nebo třeba staré elektro se na konci životního cyklu postarají jejich výrobci.

Vysloužilé elektrospotřebiče v současnosti celosvětově tvoří asi pět procent hmotnosti pevného domácího odpadu, tedy zhruba tolik jako plastové obaly.

MNOŽSTVÍ ELEKTROODPADU ROSTE

Všichni Evropané vyprodukují ročně na osm milionů tun elektroodpadu, jeho množství přitom

rok od roku roste. Proto vznikl celý systém sběru, evidence a dopravy starých spotřebičů ke zpracovatelům, který končí recyklací a návratem drtivé většiny použitých materiálů do výroby.

Výrobci a dovozci se v České republice přiklonili k osvědčenému modelu vytvořenému a prověřenému nejprve ve skandinávských zemích. Založili takzvané kolektivní systémy, neziskové společnosti, které zajišťují plnění jejich zákonných povinností.

MÍST ZPĚTNÉHO ODBĚRU STÁLE PŘIBÝVÁ

Díky tomu máme všichni možnost zcela zdarma odevzdat jakýkoli vysloužilý elektrospotřebič na nejbližším místě zpětného odběru. Jen největší z českých kolektivních systémů, ELEKTROWIN, jich za osm let své existence vytvořil na 12 000. Další stále přibývají. Jde o to, aby to nikdo neměl se svou starou lednicí, pračkou nebo třeba elektrickou zahradní sekačkou na nejbližší sběrné místo příliš daleko.

Abychom mohli nabízené možnosti využít, musíme splnit vlastně jen jednu - zato

důležitou - podmínku.

Odevzdávaný spotřebič nesmí být zbaven žádné důležité části. Pokud se totiž pustí do demontáže někdo jiný než odborník na zpracování disponující vysoce specializovanou technologií, dochází k úniku škodlivých látek, které mohou velmi vážně

poškodit životní prostředí. Typickou ukázkou jsou freony ze starých lednic, které zvětšují ozonovou díru. Kvůli tomu se také taková lednice bez kompresoru bere jako odpad - a za jeho zpracování bychom už museli platit.

ELEKTROWIN

Rekonstrukce nádraží začíná

Město Týniště nad Orlicí je spojeno s železniční dopravou již 140 let. První vlak přijel do Týniště nad Orlicí 14. ledna 1874, kdy byl zprovozněn traťový úsek z Hradce Králové, jako součást trati Chlumec nad Cidlinou - Lichkov, který tehdy buďovala Rakouská severozápadní dráha (ÖNWB).

V následujícím roce, 26. července 1875, byla konkurenční Společností státní dráhy (StEG) uvedena do provozu trať Choceň - Týniště nad Orlicí - Meziměstí - Broumov. Obě společnosti v Týništi vybudovaly své samostatné nádraží včetně samostatných výpravních budov. Ačkoli se jejich podoba v průběhu let měnila, výpravní budovy a nízká sypaná nástupiště si svůj charakter ponechala až do současnosti, kdy železniční stanici denně použije 4500 cestujících, kteří využijí 80 vlaků osobní dopravy.

Tento stav by se měl změnit realizací stavby "Zvýšení kapacity trati Týniště n. O. - Častolovice - Solnice, 1. část rekonstrukce nástupiště žst. Týniště n. O." Investorem je Správa železniční dopravní cesty, s. o., za přispění fondů Evropské unie. Zhotovitelem stavby se stalo sdružení "Rekonstrukce nástupiště Týniště", které bylo založeno společností Chládek a Tintěra, Pardubice, a.s., a STARMON, s.r.o. Náklady stavby budou dosahovat téměř 200 mil. Kč. Účelem stavby je provedení takových stavebních úprav, které zlepší stávající

nevyhovující stav osobního nádraží, výrazně zvýší komfort pro cestující veřejnost a zajistí spolehlivé provozování železniční dopravy a bezpečnost pohybu cestujících v prostoru železniční stanice. Bezbariérový přístup na nástupiště usnadní použití železniční dopravy i cestujícím s omezenou schopností pohybu a orientace.

Stavební činnost bude zahrnovat rekonstrukci komerční části výpravní budovy, budování dvou ostrovních a jednoho jednostranného nástupiště, vybudování podchodu pro cestující včetně výtahů pro imobilní občany, zastřešení části nových nástupišť, související rekonstrukci železničního spodku a svršku, rekonstrukci sdělovacího zařízení, vytvoření nového informačního systému pro cestující, rekonstrukci trakčního vedení a rekonstrukci staničního zabezpečovacího zařízení.

Stavba je plánována na dobu 486 dní. Zahájena bude 2. 6. 2014 a dokončena pak 30. 9. 2015. V roce 2014 proběhne rekonstrukce výpravní budovy, výstavba nového jednostranného nástupiště u 5. kole-

je a výstavba části podchodu. Nová ostrovní nástupiště a větší část podchodu spolu s dalšími kolejemi budou realizovány v příštím roce.

Během rekonstrukce výpravní budovy budou cestující odbavováni v náhradních prostorách. K nastupování do vlaků budou využita stávající nástupiště v části stanice směr Hradec Králové. Po dobu rekonstrukce budovy a výstavby části podchodu bude rovněž omezeno užívání prostor přednádraží, parkovací místa na nedávno vybudovaném parkovišti však dotčena nebudou.

Po dokončení stavby získají cestující nádraží, které bude vyhovovat všem současným požadavkům. Rekonstruovaná budova vytvoří pohodlné zázemí a podchod zajistí bezpečný přístup na nová nástupiště, která svou výškou 550 mm nad temenem kolejnice umožní bezproblémové nastupování do vlaku.

Milovníci nostalgie možná budou litovat romantiky starých železnic, většina ostatních však bude kvitovat, že město Týniště nad Orlicí konečně získá moderní nádraží, které bude jeho obyvatelům sloužit řadu dalších let.

Ing. Josef Janča

Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.

Více informací naleznete na www.tyniste.cz

OHLÉDNUTÍ ZA LEGENDOU

Již 50 let od zprovoznění první soupravy slaví v letošním roce elektrické pantografové jednotky řady 451. Legenda na kolejích, jejíž provoz měl již dávno skončit, a přesto vozí cestující ještě dnes (především kolem Prahy). Řeč je o elektrických jednotkách řad 451 a 452, které si během svého provozu vysloužily několik přezdivek. Mezi nejvíce používané patří panták, pantograf či žabot-

lam. Ačkoliv počátky jejich životní éry doprovázely časté technické problémy, po příslušných úpravách se staly velmi spolehlivými vozidly pro příměstskou dopravu v parku Československých státních drah.

Vlaky v šedesátých letech představovaly na svou dobu svým způsobem luxus. Nezvykle velká okna, polstrované sedačky... O jejich kvalitě a vysokém výkonu svědčí určitě nejlépe fakt, že se v provozu udržely půl století. Získaly si mnoho příznivců, a to nejen z řad železničních fanoušků, ale i cestujících, především pro pohodlné nastupování. Ve své době se jednalo o stroje s poměrně vysokým komfortem, které umožnily postupnou náhradu parní lokomotivou tažených vlaků, jejichž největším nedostatkem byla nízká akcelerace a opět zpomalení při nemalém počtu stanic a zastávek.

Dovolil jsem si toto výročí připomenout především pro známost této soupravy na našem týništském nádraží, kterou po dlouhá léta cestovali lidé na trati Hradec Králové - Choceň. Na přiložené fotografii je možné vidět generační obměnu vozového parku na počátku sedmdesátých let ve stanici Týniště nad Orlicí.

Libor Koldinský

Týniště s Albrechticemi spojí nová silnice a mosty

Obyvatelům Týniště a Albrechtic již řadu let něco chybí - je to nová silnice s přemostěními, která by propojila tyto dvě obce a přinesla jejich obyvatelům bezpečné, pohodlné, rychlé a bezproblémové cestování. Začalo se ale blýskat na lepší časy! Po mnoha jednáních, zvažování řady variant a opatření se nakonec podařilo projekt na toto dopravní spojení posunout do další fáze. Rada Královéhradeckého kraje totiž nedávno schválila vítěze výběrového řízení, který vypracuje projektovou dokumentaci pro územní rozhodnutí na stavbu přeložky silnice druhé třídy II/305 z Týniště nad Orlicí do Albrechtic nad Orlicí.

Nová silnice, která bude dlouhá necelý kilometr, by měla v co největší míře kopírovat trasu stávající komunikace. Součástí rekonstrukce bude i návrh na stavbu nových mostů, které budou vycházet ze studie odtokových poměrů řeky Orlice a které nahradí mosty stávající.

Rekonstrukce silnice se uskuteční od stávající okružní křižovatky na obchvatu silnice I/11 v Týništi nad Orlicí, přes údolní nivu řeky Orlice do obce Albrechtice nad Orlicí, konkrétně po křižovatku se silnicí III/305.

Před samotnou stavbou nás čeká ještě hodně práce - od geodetického zaměření území, studií odtokových poměrů řeky Orlice, zpracování dokumentace EIA až po hlukovou studii a korozní či pedologický průzkum. Věřím ale, že se podaří projektovou dokumentaci pro územní rozhodnutí odevzdat již do poloviny letošního listopadu. Pak bude SÚS Královéhradeckého kraje, a.s., čekat na vyřízení žádosti o vydání územního rozhodnutí. Nejdůležitější a časově nejnáročnější bude majetkoprávní projednání záborů pozemků pro přeložku silnice II/305 s vlastníky. Věřím ale, že vše dobře dopadne a nejdéle během tří let se propracujeme zdárně až ke stavebnímu povolení a vlastní realizaci stavby.

Vím, je to relativně dlouhá doba, ale současná legislativa a požadované postupy bohužel rychlejší řešení neumožňují. Dobrou zprávou je, že se na projektu nové silnice a přemostění z Týniště do Albrechtic začalo intenzivně pracovat. Těším se, že jsem mohl stát na samém začátku tohoto záměru a pomoci k tomu, aby se stal realitou. Sám v Týništi bydlím a často mám cestu do Albrechtic. Vím proto z vlastní zkušenosti, jak je pro obyvatele uskutečnění této stavby důležité. První krok už jsme udělali, teď zbývá dotáhnout do konce ty další.

Ing. Karel Janeček,

náměstek hejtmána Královéhradeckého kraje

NAJDE SE PÁNÍČEK?

Psí útulek v Lukavici hledá nový domov pro tyto chlupaté kamarády, kteří zatím neměli to štěstí prožít spokojený život v láskyplném prostředí s lidmi, kterým by chtěli oplátnit jejich péči radostí, oddaností a věrností. Najde se někdo, kdo by chtěl udělat psí dušičku šťastnou?

VÍCE INFO NA www.psidomovlukavice.cz

Širší nabídka pejsků je na: www.psidomovlukavice.cz a na facebooku: "PES SENIOR" nebo "ÚTULEK LUKAVICE".

Psí domov Lukavice, 516 03 Lukavice222 (okr. Rychnov nad Kněžnou)
Jana Lemfeldová - tel. 608 524 973, utuleklukavice@seznam.cz

DEBBIE - mladá, ani ne roční fenečka. Je hravá, aktivní, hodná a mazlivá. Velikostně asi jako kokr. Vhodná i k dětem. Nemá problém s pejsky. Hledáme jí nový domov, nejlépe v bytě.

PUNĚA - mladý, asi 2letý pejsek, menšího vzrůstu, hladkosrstý. Přišel k nám vyhublý, ale váhu už nabral. Puněa je jeden z pěti pejsků, kteří k nám přišli z nevhodných podmínek. Vypadá, že poznává okolní svět, a že se o sebe trochu bojí. Potřebuje jen čas, aby si na vše nové zvykl.

OSKAR - asi 5letý pejsek, menšího vzrůstu (jako jezevčík). Má hladkou, zrzavou srst. Je hodný, nekonfliktní, snese se s pejsky i fenkami. Mazlivý a klidný. Vhodný i ke starším lidem, do bytu.

FILIP - mladý, asi 2letý pejsek. Kříženec, hladkosrstý. Velikostí ani ne ke kolenům (asi jako kokr). Je hodný, nekonfliktní a mazlivý. Vhodný do bytu.

BOND - 2letý menší pejsek, s černou srstí a bílou náprsenkou. Bond k nám přišel jako chundelatý chlupáč, kterého jsme teď na jaře ostříhali, aby více "prokoukl" při stříhání byl velmi klidný. Je to mladý, hodný, veselý, kamarádský psí kluk.

TOBI - mladý asi 2letý pejsek, kříženec jezevčíka (velikost také jako jezevčík). Je hodný, klidný, mazlivý. Vhodný do bytu. Snese se s ostatními pejsky.

FILIGRÁN

Pamětní kniha města Týniště nad Orlicí, založená v roce 1835 Josefem Pelikánem, je kniha velikosti 40 x 26 x 10 cm. Kronika má 1136 číslovaných stran a váží 5,5 kg. Známé její velikost, váhu, stáří. Knihař je zatím neznámý, ale víme, z které ruční papírny pochází papír. Stačí si prohlédnout list z kroniky proti světlu. Uvidíme filigrán neboli průsvitku. A to je vlastně rodný list papíru, který vystavil mistr papírník. Každá papírna měla svoje vlastní privilegované filigrány. Bylo zakázáno napodobovat cizí průsvitky. Každý papírník měl dovoleno používat dvě značky, jednu pro papír kvalitnější a druhou pro papír nižší kvality. Při výrobě jednoho formátu se používaly dvě stejné formy. Každá forma se skládala z rámu, síta a příklopného rámu. Síto bylo na dřevěném rámečku tvořeno rovnoběžnými drátky napatrně od sebe vzdálenými. Aby se nepronášely, byly podepřeny osnovními dráty. Ty byly od sebe vzdáleny asi 2,5 cm.

Na síto se přikládal dřevěný rámeček, který udržel papírovinu na síte. Z jemného mosazného nebo měděného drátku se vytvořila značka, která se přiletovala nad plochu síta. Drátek způsobil zeslabení vrstvy papíroviny. Rámy síta se dělaly z dubového nebo hruškového, dobře vylouženého dřeva. Jejich životnost byla omezená. V roce 1843 byla cena 16 párů forem ve Vlímkově papírně v Týništi odhadnuta na 160 zl. Nové formy byly většinou s novou, nebo upravenou značkou. Proto dnes jen na základě průsvitky můžeme určit papírnu, mistra papírníka a stáří papíru. Arch papíru pro naši kroniku má na jedné polovině korunovaný uherský znak a pod ním je SWIDNITZ. Na druhé polovině archu je jméno papírníka F. RITSCHEL. Z těchto údajů je možné datovat rok výroby papíru.

Na sklonku 17. století zřídil Josef František, hrabě Schönhofeld, na Sečském panství ve Svídnické Práčovem rybník, který byl napájen náhonem z Chrudimky. Papírnu pod hrází rybníka postavil v roce 1714. Jan Antonín Ritschel z lužického Budyšína kupuje papírnu ve veřejné dražbě v roce 1755. Oženil se s vdovou po benešovském papírníkovi Ignáci Petrovi Ossendorfovi. Jejich synové vedli papírnu až do roku 1839. Josef papírnu v roce 1797 zčásti přestavěl, jak dosvědčuje nápis nad hlavním vchodem RENOVATA MDCCXCVII JR. Jan Antonín papírnu vede do roku 1809. Třetí z

bratrů - František - papírnu vede až do své smrti 8. listopadu 1839, umírá ve věku 77 let. Právě za jeho vedení byl vyroben ruční papír pro naši kroniku.

Použitý filigrán na papíru v naší kronice je možné porovnat s jinými datovanými doklady ze stejného období.

nout bývalou papírnu, včetně nápisu nad hlavním vchodem. Stojí přímo pod hrází vyrovnávací nádrže Práčov.

V našem městě je na faře uložena druhá kronika založená ve stejném období. Je to "Kniha pamětní fary týništské" založená roku 1835 kaplanem Josefem Čížinským. Kniha

Ve státním okresním archivu v Chrudimě se nachází ve fondu AM Chrudim ruční papír ze Svídnické papírny, který má stejné filigrány jako papír naší kroniky. Papír byl použit k pořízení ověřeného opisu záznamu z roku 1464 v chrudimské městské knize (Liber contractuum ab anno 1439). Ověřovací doložka je signována magistrátním úředníkem Prokopem Vojtíškem a datována právě k 20. lednu 1817. Na základě tohoto ověřeného dokladu je možné předpokládat výrobu papíru pro naši kroniku před tímto datem.

Rybník, který ve Svídnici pod Práčovem zřídil hrabě Schönhofeld, dnes nenajdeme. Můžeme si ale prohléd-

velikosti 37 x 24 x 7 cm je vyrobena z ručního papíru ze dvou různých forem. Má totiž dva rozdílné filigrány. Na arších papíru dole uprostřed proti světlu vidíme filigrán Trautenau. Viditelný rozdíl je ve velikosti prvního písmene T. Farní kronika má papír z jedné z našich nejstarších papíren, z Trutnova. Po smrti papírníka Pavla Margotta v roce 1819 byla papírna převzata jeho adoptovaným synem Petrem Zöhem. Je znám jeho dvoučlenný filigrán, na jedné polovině archu Peter Zöh, a na druhé polovině Trautenau. Později používal jednočlenný filigrán uprostřed archu dole a právě z tohoto období je papír ve farní kronice. **Bopta**

MÁJOVÉ VESELENÍ

MATEŘSKÉ CENTRUM RATOLEST SE PŘEDSTAVUJE

To, že je v Týništi nad Orlicí mateřské centrum, jistě všichni dobře víte. O tom, jaké akce mateřské centrum pro děti a maminky pořádá, se pravidelně dozvídáte na stránkách Zpravodaje. Ale o tom, co se děje v mateřském centru běžně, jsme toho ještě moc nenapsali. Každý měsíc vychází ve Zpravodaji program MC Ratolest, abyste měli možnost přijít a na vlastní kůži se přesvědčit, jak to funguje. Pojďme si nyní představit kroužky, které v MC Ratolest pravidelně probíhají. Začneme kroužky pro ty úplně nejmenší, neboť MC Ratolest se zaměřuje na program opravdu pro všechny děti, od těch čerstvě narozených, až po ty, které se chystají do školek a škol.

MIMINKA - nejmenším dětem a jejich maminkám patří úterní dopoledne. Tato setkání vede Mgr. Monika Koubová, která se v loňském roce stala již dvojnásobnou maminkou. Má tudíž praxi ze života, kterou navíc doplňuje zkušenostmi získanými ze studia a praxe profesní. Monika vystudovala střední zdravotnickou školu, poté Univerzitu v Hradci Králové - speciální pedagogiku. Má šestiletou praxi s malými sluchově postiženými dětmi a několikaletou praxí v oblasti volnočasových aktivit.

Náplní kroužku je zpívání maminkám dětem, lehké cvičení, občas masírování, výuka jednoduchých znaků, ale hlavně vzájemné poznávání. To vše se děje za účelem, aby si už malá miminka zvykla na přítomnost dalších, tedy aby se začlenila do kolektivu co nejdříve. V rámci setkávání miminek probíhají i různé odborné přednášky, besedy a setkání. Letos již měly maminky možnost naučit se masáže dětí pod dohledem paní Jolany Adamcové z Třebechovic pod Orebem

(naučily se základy kojenecké masáže a ihned si je vyzkoušely). Dalším tématem bylo šátkování s paní Hanou Adamcovou z Týniště nad Orlicí (maminky se naučily dva úvazy šátků a viděly malou ukázkou přírodní kosmetiky a hraček pro nejmenší). Velmi zajímavým setkáním byla beseda s Ing. Ivou Víravovou z Hradce Králové, která měla název Výživa dětí "Zcela jinak" (mimo základních informací o zdravém stravování se maminky dozvěděly také něco o stravě malých dětí, psychologii stravování, apod.)

V rámci tohoto kroužku se setkává pravidelně 4-6 maminek s dětičkami od 6 do 11. měsíců a pokud máte chuť přidat se také, není nic jednoduššího, než se svým miminkem zajít mezi ně. Není podmínkou, že dítěti musí být 6 měsíců. I maminky se zcela malými miminky mohou přijít ať pro radu, zkušenosti nebo jen tak, aby byly "mezi svými".

"Pokračovacími" setkáními jsou pak středeční dopoledne, která jsou vyhrazena **BATOLÁTKŮM**. V rámci těchto setkání vás přivítá paní Pavla Ficencová. Tady se nejedná o konkrétní programy, spíše je zde prostor pro navazování nových kontaktů maminek a dětí. V rámci setkávání batolátek je nabídnuta možnost využití prostor k hrám, předávání zkušeností a ostatních věcí s tím spojených. Máte-li zájem začlenit se se svými dětmi do společenského života, přijďte do Ratolesti. Míle vás zde přivítají a vaše děti si najdou nové kamarády.

Jitka Mašková
foto Luboš Mašek